

Μητροπολίτης Φιλιππουπόλεως Νήφων: Η ζωή στη Ρωσία είναι για μένα ένα διαρκές σχολείο

Ο εκπρόσωπος του Πατριάρχη Αντιοχείας παρά τω Πατριάρχη Μόσχας και Πασών των Ρωσσιών μητροπολίτης Φιλιππουπόλεως Νήφων παραχώρησε συνέντευξη στην ιστοσελίδα του Μετοχίου της Ρωσικής Ορθοδόξου Εκκλησίας στη Βηρυτό.

– Σεβασμιώτατε, το 2021 συμπληρώνονται 75 χρόνια από της ιδρύσεως του Μετοχίου της Ρωσικής Ορθοδόξου Εκκλησίας στο Λίβανο. Ο εορτασμός της επετείου προγραμματίζεται για τα τέλη της χρονιάς. Πώς αξιολογείτε τη δράση του Μετοχίου της Ρωσικής

Ορθόδοξου Εκκλησίας και τη σημασία του για τις σχέσεις μεταξύ των αδελφών μας Εκκλησιών;

– Αυτή η ρωσική πνευματική παρουσία δεν συγκρίνεται με καμία άλλη. Το Μετόχι στη Βηρυτό είναι η Ρωσική Εκκλησία στο Λίβανο, όπως και το Μετόχι στη Μόσχα είναι η Αντιοχειανή Εκκλησία στη Ρωσία. Είναι απλώς εξαιρετικό ότι έχει εδώ ιδρυθεί αυτό το Γραφείο Αντιπροσώπευσης, γιατί επιτρέπει τη γνωριμία με την πνευματική ζωή της Ρωσικής Εκκλησίας, με τη ζωή της Ρωσίας, τον ρωσικό λαό και αντίστοιχη γνωριμία με την Εκκλησία της Αντιοχείας επιτυγχάνεται μέσω της Αντιπροσωπείας της στη Μόσχα.

Τώρα, βεβαίως, έχουν αλλάξει τα πάντα: πατήστε ένα κουμπί και θα γνωρίσετε όλον τον κόσμο με μία κίνηση. Όμως παλαιότερα έπρεπε να μεταφερθεί με κάποιο τρόπο η αγάπη του ρωσικού λαού προς τους χριστιανούς της Ανατολής και η αγάπη της Αντιοχειανής Εκκλησίας προς τη Ρωσία, το Πατριαρχείο Μόσχας. Πολλά εξαρτώνταν και εξαρτώνται από εκείνον, ο οποίος εκτελεί χρέη εκπροσώπου της Εκκλησίας, διότι τεράστιο ρόλο διαδραματίζει η προσωπική συμβολή του ανθρώπου και η αφοσίωσή του στο έργο του. Παλαιότερα η σύνδεση μεταξύ των Εκκλησιών διεκπεραιωνόταν μέσω των εκπροσώπων τηλεφωνικά, τώρα όλα είναι εντελώς διαφορετικά και δεν υπάρχει παρόμοια ανάγκη από μεσολαβητές. Εν τούτοις, είναι πολύ σημαντική η πνευματική παρουσία.

Δείτε πόσο υπέροχη ακολουθία τελέσαμε κατά την εορτή του Ευαγγελισμού από κοινού με τον πατέρα Φίλιππο (σ.σ. αρχιμανδρίτης Φίλιππος Βασίλτσεφ, εφημέριος του Μετοχίου της Ρωσικής Ορθόδοξου Εκκλησίας στη Βηρυτό). Όλοι ήταν παρόντες σε αυτήν την πανήγυρη της Ρωσικής Εκκλησίας. Ενώ όταν λειτουργούμε στη Μόσχα, προσθέτουμε την ανατολίτικη πνευματική ομορφιά.

– Ζούμε σε δύσκολους καιρούς, όταν εξαιτίας του κορονοϊού άλλαξε εν πολλοίς η εκκλησιαστική ζωή. Ποια είναι η θέση της Εκκλησίας της Αντιοχείας σχετικά με αυτήν την πραγματικά οικουμενική πρόκληση;

– Είναι πράγματι πρόκληση. Κάτι παρόμοιο συνέβη κάποτε στην Κωνσταντινούπολη τον 5^ο και τον 7^ο αι. Αλλά και σχετικά πρόσφατα σε μεμονωμένες χώρες λοιμώξεις αφαίρεσαν ζωές εκατομμυρίων ανθρώπων. Η συνεχιζόμενη τώρα πανδημία του κορονοϊού αποτελεί μια τεράστια πρόκληση για εμάς. Χρειάζεται να προσευχόμαστε και να ευχαριστούμε τον Θεό για όσα μας στέλνει. Αξίζει να σκεφθούμε: ίσως μας λείπει κάτι από αυτή τη ζωή και οφείλουμε να επανέλθουμε στην αλήθεια;

Βεβαίως και προσευχόμαστε. Ο Πατριάρχης μας κάλεσε να προβούμε σε μια ιδιαίτερη προσευχή. Η καθ' ημάς Ορθόδοξη Εκκλησία της Αντιοχείας συμπάσχει με τον λαό της και με τους λαούς της γης για όσα συμβαίνουν.

Γνωρίζετε ότι εξαιτίας αυτής της νόσου χάσαμε επισκόπους, αρχιμανδρίτες, ιερείς και στη Ρωσική Εκκλησία επίσης έχασαν. Προσευχόμαστε ο Θεός να αναπαύει τις ψυχές τους μετά των δικαίων.

Το κύριο είναι να καταλάβουμε ότι δεν υπάρχει αντίφαση μεταξύ της τηρήσεως των σχετικών υγειονομικών οδηγιών του κράτους και της πνευματικότητάς μας. Δεν υπάρχει απολύτως καμία αντίθεση. Πρέπει να τηρούμε τις οδηγίες του κράτους και όχι όσα λένε μερικοί, που τείνουν προς τον φανατισμό.

Ο Κύριος είναι Εκείνος που σώζει. Ταυτόχρονα, εάν δεν γνωρίζω να κολυμπώ, αλλά ρίχνομαι στη θάλασσα, λέγοντας ότι «Ο Κύριος σώζει», δεν είναι σωστό. Πρέπει να έχουμε σωστές αντιλήψεις περί πνευματικότητας.

– Από το 1978 διατελείτε προϊστάμενος του Μετοχίου της Εκκλησίας της Αντιοχείας στη Μόσχα και εκπρόσωπος της Εκκλησίας σας παρά τω Πατριάρχη Μόσχας και Πασών των Ρωσσιών. Μπορούμε να πούμε ότι είσθε πρύτανης των εκπροσώπων των αδελφών κατά τόπους Εκκλησιών παρά τω Πατριαρχικώ θρόνω Μόσχας. Μιλήστε μας λίγο για τη ζωή και τη δράση του Μετοχίου σας. Ποιες είναι οι λαμπρότερες αναμνήσεις σας από την υπηρεσία σας στη Ρωσία;

– Ξέρετε, όσα και να έλεγα, πάλι ελάχιστα θα είναι. Η Ρωσία δεν είναι μόνον μια μεγάλη χώρα κι ένας μεγάλος λαός. Η Ρωσική Ορθόδοξη Εκκλησία έχει ένα βαθιά θρησκευόμενο λαό. Γνώρισα και είδα πολλά ωφέλιμα πράγματα στα χρόνια που πέρασαν και τούτο δεν αφορά μόνον στην πίστη και την πνευματική ζωή, αλλά και στον πατριωτισμό και τη στάση έναντι των ανθρώπων. Και το βασικότερο είναι ότι η Ρωσία αποτέλεσε για μένα ένα διαρκές σχολείο. Παρόλο, που υπήρξαν και πολλές δοκιμασίες.

Ήρθα στη Ρωσία το 1977. Σοσιαλιστικό κράτος... Ξέρετε ότι όλα ήσαν απαγορευμένα... Στεφάνωνα, βάπτιζα και βασιζόμενος στο Σύνταγμα δεν παρείχα στο κράτος τα στοιχεία της ταυτότητας εκείνων, που συνήψαν γάμους και βαπτίσθηκαν. Οι Αρχές ήταν αναγκασμένες να σεβασθούν τη θέση μου, διότι είμαι αλλοδαπός και εφοβούνται... Δεν ήρθα βεβαίως για να πολεμήσω κανέναν, δεν είναι αυτή η αποστολή μου. Διορίσθηκα προϊστάμενος του Μετοχίου στη Μόσχα για να ενδυναμώσουμε τις σχέσεις μεταξύ των Εκκλησιών μας. Με αυτό και ασχολήθηκα. Επίσης βοηθούσα τον κλήρο και την ιεραρχία της Ρωσικής Εκκλησίας, οι οποίοι μου έστελναν ειδικά γράμματα, αιτούμενοι να κάνω γάμους και βαπτίσεις.

Και βοηθώντας έκανα ακόμη μεγαλύτερη ταπείνωση, ενθυμούμενος τι έπραξε για εμάς η Ρωσική Εκκλησία τον 19^ο αι., όταν ευρισκόμασταν σε οικτρή κατάσταση. Τότε ιδρύθηκε το Μετόχι, ώστε να

παρέχει στο Πατριαρχείο μας βοήθεια. Θεωρούσα ότι ήμουν οφειλέτης του ρωσικού λαού και της Ρωσικής Εκκλησίας. Έτσι και έζησα. Ήταν μια σοβαρή πρόκληση, μια τεράστια δοκιμασία.

Το πρώτο φιλανθρωπικό συσσίτιο στη Μόσχα με βοήθησε να το διοργανώσω ο πρέσβης της Μάλτας. Το πρώτο κατηχητικό σχολείο στη Σοβιετική Ένωση λειτουργούσε παρά τω ναώ του Μετοχίου της Εκκλησίας της Αντιοχείας.

Είχα τη δυνατότητα να συναντηθώ τους ηγέτες της Σοβιετικής Ενώσεως, τον Λ. Μπρέζνιεφ, τον Γ. Αντρόποφ, τον Κ. Τσερνιένκο, τον Μ. Γκορμπατσόφ, διότι μαζί με τους πρέσβεις των χωρών του αραβικού κόσμου πάντα παρέστην στο αεροδρόμιο κατά τις υποδοχές των ηγετών των χωρών αυτών, οι οποίοι πραγματοποιούσαν επισκέψεις λ.χ. οι Σ. Χουσεΐν, Α. Σαντάτ, Μ. Καντάφι. Τους συναντούσα και τους χαιρετούσα. Τούτο με έφερε ακόμη πιο κοντά με τη Ρωσική Εκκλησία και με τους αιδίδιμους Ρώσους Πατριάρχες Ποιμένα και Αλέξιο Β΄. Φυσικά, εάν είχα τέτοια δυνατότητα, δεν σημαίνει ότι ευρισκόμουν σε κάποια ιδιαίτερη, προνομιούχα θέση, απλώς ο Κύριος οικονόμησε έτσι ώστε εγώ, μπορούμε να πούμε ότι ήμουν ένα μέλος της αραβικής διπλωματικής οικογένειας, γι' αυτό έτυχα να συναντηθώ με αυτούς τους αρχηγούς κρατών.

Και ίσως ήμουν ο μόνος κληρικός, ο οποίος κυκλοφορούσε στη Μόσχα με το αντερί και όλοι με αντιμετώπιζαν καλά και χαμογελούσαν, συμπεριλαμβανομένων των αθέων και των κομμουνιστών. Επιτράπηκε να έχω γραφείο, bureau de service, στα ξενοδοχεία «Μετροπόλ», «Ρωσία», «Ουκρανία».

Θα σας πω ότι οφείλω ιδιαίτερη ευγνωμοσύνη σε αυτόν τον λαό. Και το πιο σημαντικό, ότι η ζωή στη Ρωσία ήταν για μένα ένα διαρκές σχολείο.